

„Euroopa horisondi,, (HEU) rahastamisreeglid

20. juuni kell 10.00-13.00

Teemad:

- Mudelgrandileping
- Projekti eelarve ja selle muutmine
- Abikõlblikud kulud, vt ka 20.12.2022 veebinari [salvestust](#)
  - Tunnused
  - Arvutamine - personalikulud
- Kulude dokumenteerimine
- Aruandlus
- Projekti nähtavus

Esineja: Margit Ilves (Eesti Teadusagentuur)

margit.ilves@etag.ee; +372 5822 5202

Lump sum veebiseminar toimub augusti viimasel nädalal

Mudelleping

Kolm tüüpi:

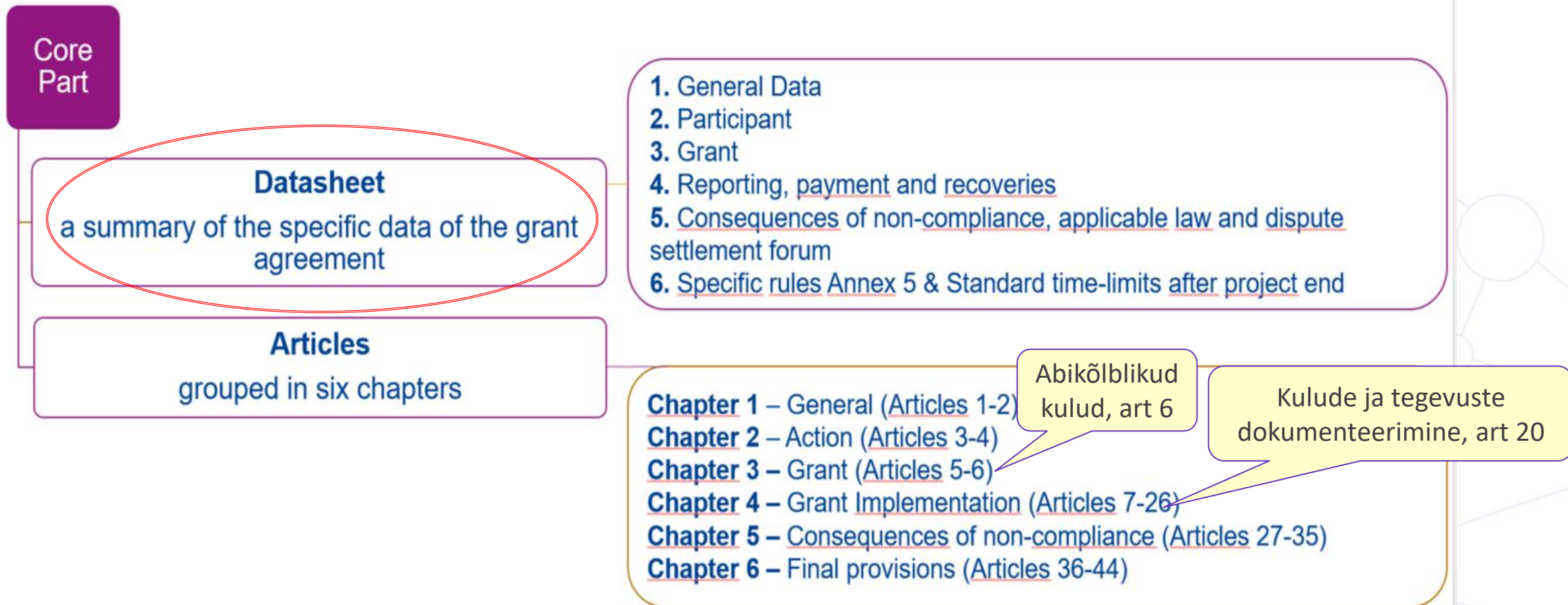
- **Üldine MGA** (corporate general MGA) – **tegelikel kuludel** põhinev toetus, mis võib sisaldada ka mõningaid lihtsustatud rahastamise vorme, nt ühikukulused, kindla määraga arvestatavaid kulusid (25% kaudne kulu), *lump sum*-e

Lisa 5 – HEU spetsiifilised reeglid; ei sisalda rahastusreeglite erisusi (Art 6)

- **Kommenteeritud mudelleping (AGA)**

- **Ühikukulu MGA** (corporate **unit**-based MGA)
- **Kindlasummalise makse MGA** (corporate **lump sum** based MGA) - kindel summa terve projekti elluviimiseks, mis on jagatud töopakettide ja partnerite lõikes

Mudellepingu põhiosa struktuur

Mudellepingu lisad

(corporate)
structure of the
Horizon Europe
MGAs

Annexes

Annex 1 Description of the action

Annex 2 Estimated budget

Annex 3 Accession forms for beneficiaries

Annex 4 Model for the financial statement

Annex 5 - Specific rules (for Horizon Europe)

Annex 2a – Additional information on unit costs and contributions

Annex 3a – Declaration on joint and several liability of Affiliated Entities

Security (Article 13)

Ethics (i.e. research integrity) (Article 14)

Values (i.e. gender mainstreaming) (Article 14)

IPR (Article 16)

Communication, Dissemination, Open Science and Visibility (Article 17)

Specific rules for carrying out the action (Article 18)

recruitment and working conditions,

specific rules for access to research infrastructure actions,

specific rules for PCP and PPI procurements,

specific rules for co-funded partnerships,

specific rules for ERC actions,

specific rules for EIT-KIC actions,

specific rules for MSCA actions

specific rules for EIC actions

Lihtsustused ja muudatused HEU-s

Projekti tulude deklareerimine

- Projekti tulemustelt teenitu pole kasum
- **Kasumit deklareerivad üksnes kasumit taotlevad organisatsioonid**

Projekti kulude auditeerimise nõuded

- **Piir 430 000 EUR** (vs 325 000 EUR H2020-s)
- **Arvesse lähevad kõik kulud** (vs tegelikud otsesed kulud H2020-s)

In kind contribution reeglid lihtsustatud

- Tasuta panust ei pea enam kasumina deklareerima
- Tegevuse teostamise koht ei tekita enam erisusi

Projekti eelarve

No	Participant name	Country	Estimated expenditure					Estimated income					
			Estimated eligible costs					Requested EU contribution	Revenues	Other sources of financing		Total estimated income	
			A. Personnel costs/€	B. Subcontracting costs/€	C. Purchase costs		D. Other cost categories			E. Indirect costs/€ (e) = 25% ((a1) + (c1))	EU contribution to eligible costs		Income generated by the action
					Total eligible costs (h) = (a1) + (b) + (c1) + (c2) + (c3) + (d) + (e)	Funding rate	Maximum EU contribution to eligible costs (l) = (U) * (h)	Requested EU contribution to eligible costs/€ (Requested grant amount) (m) (n)	Other sources of financing				
1	Participant 1	NL	A. Personnel costs	B. Subcontracting	C. Purchase costs (travel; equipment; other goods, works and services)	D. Other cost categories	E. Indirect costs	Funding rate			Income	Other sources of financing	
2	Participant 2	LB											
	Affiliated Entity	LB											
3	Participant 3	DE											

Total costs

Eelarve paindlikkus

Ilma grandilepingut muutmata **võib vahendeid partnerite ja eelarveridade vahel ümber tõsta**, kui see ei tulene projekti sisulistest või olulistest muudatustest

Kas taotluses kirjeldatu
(GA Lisa 1) endiselt kehtib?

≠

≠

**projekti
eelarve**

**asutuse
kulutused**

**projekti
deklareeritavad
kulud**

Abikõlblikud kulud

- **Tegelikud; tekkinud projekti partneril**
- Tekkinud **projekti eluea jooksul** (v.a. erandjuhud)
- Peavad olema **välja toodud projektitegevuste kirjelduses** (*description of work*)
- Projekti **elluviimiseks vajalikud** ja kasutatakse **vaid projektiga seotud eesmärkide saavutamiseks**
- Raamatupidamises kajastatud ja vastavad kasusaaja **tavapärasele juhtimis- ja raamatupidamistavadele**
- Järgivad kehtivaid siseriiklikke maksu-, töö- ja sotsiaalkindlustusega seotud seadusi
- On mõistlikud ja põhjendatud

Personalikulud

Taotlus/ eelarve

- **Töökuude arv**, sh iga töopaketi kohta
- **Keskmine töökuu hind** (sisaldab kõiki makse, ühtseid boonuseid jne.)

Abikõlblikud personalikulud

A.1 **Töölepingu** alusel töötavad inimesed

A.2 Töölepinguga sarnaste tingimustega lepingud, mis on sõlmitud üksikisikuga

A.3 Kolmandate osapoolte *lähetatud* inimesed (nt *in-kind*)

A.4 VKE omanikud ja üksikisikud (partneri rollis) – [MSCA ühikuhind](#)

Praegu kehtiv:

(Palgamäär) 5080 * (EE koefitsient) 80,3 = 4079,24

Personalikulud

A.1 Töölepingu alusel töötavad inimesed

Abikõlblikud kulud:

- Palk
- Seaduse alusel makstavad maksud, (lisa)tasud jms, sh puhkusetasu
- Objektiivsetel alustel makstavad boonused ja lisatasud -> asutusesisene kirjalik dokument, mis määratleb konkreetse lisatasu suuruse (€ või %)

Oluline teada!

- Abikõlblik on töötaja **tavapärase palgatase**
- Projektis töötatud **aeg on vaja dokumenteerida**
- Lepingus on **kohustuslik skeem**, kuidas kulusid aruandesse arvutada

Personalikulud tööaja dokumenteerimine

Sõltumata töötamise vormist on vajalik igakuine tööaja dokumenteerimine

- deklaratsioon
- tööajatabel

Project: [insert number] — [insert acronym] — [insert call identifier]

EU Grants: Time declaration: V1.0 – 25.08.2021

EU GRANTS DECLARATION OF DAYS WORKED ON A PROJECT		YEAR:
Project acronym:		Project number:
Participant name:		
Name of the person:	Type of personnel: (employee/ natural person under direct contract/ seconded/ other)	

Month	Days worked in the action (e.g. 15, 7,5, 0,5)	Work Packages worked on (e.g. WP2; WP5)	Date and signature of the person	Name, date and signature of the supervisor
January			Signature: / /20XX	Name: Signature: / /20XX
February			Signature:	Name: Signature:

NB! Kooskõla puhkuste, teiste projektide töö jmt andmetega

Võib jätkata ka seniste tööajatabelite täitmist – väljalik konverteerimine tööpäevadeks

Tabelisse võib märkida kogu projektis töötatud aja. Deklareerida maksimaalse lubatud päevade arvuni

Personalikulud, Art. 6.1.A

Kui tööajatabelis märgitakse töötunnid ->

-> kolm töötundide päevaekvivalentideks konverteerimise viisi:

1. Vastavalt töötaja **töölepingus** märgitule
2. Vastavalt kasutusel olevatele standardsetele aastastele produktiivsetele töötundidele
3. **Vastavalt fikseeritud tundidele: 1 päev = 8 tundi**
Kasutatakse juhul, kui punktides 1 ja 2 ei sätestata teisiti

Ümberarvestus tehakse **üks kord** kalendriaasta kohta

Täiskoormusega terve aasta asutuse palgal oleva inimese kohta **võib projekti deklareerida kuni 215 päeva**

1. Vastavalt töötaja töölepingus märgitule

- **Täiskoormus:** kui ettenähtud nädala koormus on 37,5 tundi, mis on jagatud viiele päevale, siis selle inimese päevaekvivalent on $(37,5 / 5 =)$ **7,5 tundi**

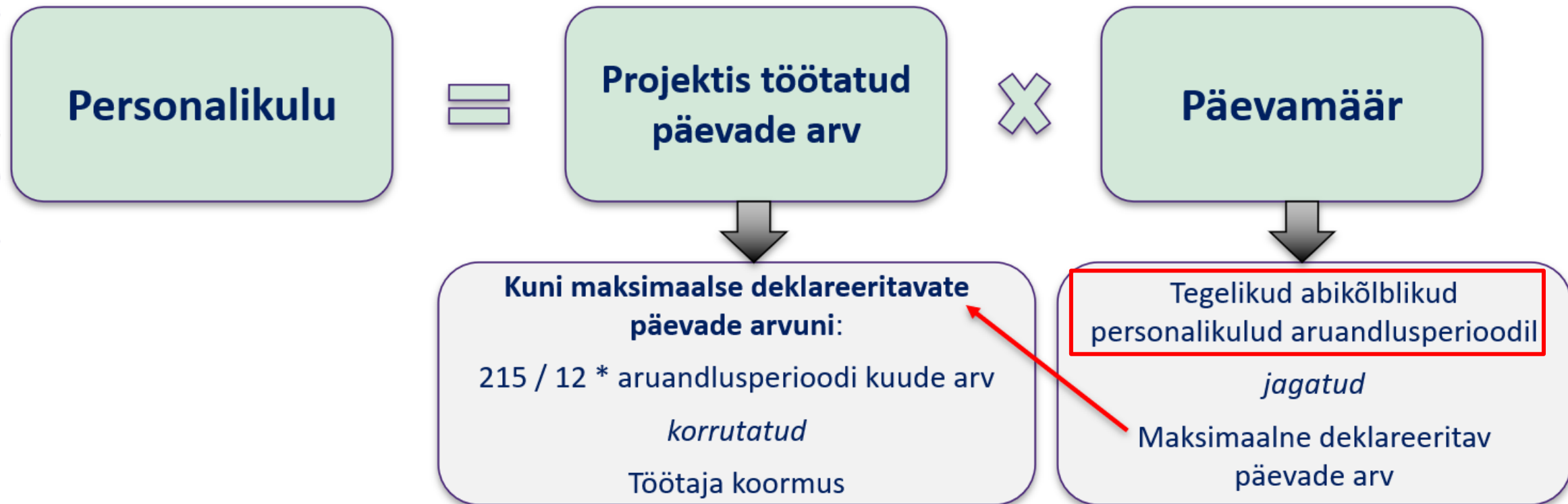
Kui see töötaja töötas projektis 200 tundi, on see kokku $200 / 7,5 =$ **26,66** -> **26,5 päevaekvivalenti**

- **Osakoormus:** kõigepealt taandada osakoormuse tunnid täiskoormusele:
  - Kui töötaja töötab 0,5 koormusega ja peab töötama 19 tundi nädalas, siis täiskoormuse juures peaks ta töötama $(19 / 0,5 =)$ 38 tundi nädalas; viiele päevale jagatuna **on tema päevaekvivalentiks** seega $(38 / 5 =)$ **7,6 tundi**
  - Kui see töötaja töötas projekti heaks 200 tundi -> $200 / 7,6 =$ 26,3 -> **26 päevaekvivalenti**

Personalikulu arvutamine

Millal?

- Arvutatakse üks kord aruandlusperioodi kohta★
- Iga projektitööd teinud inimese kohta eraldi

Personalikulu arvutamine – maksimaalse deklareeritavate päevaekvivalentide arvu arvutamine

Näide 1

Aruandlusperiood kestab **01.01.2022 – 30.06.2022** (kuus kuud):

Täiskoormuse korral: Inimene töötab asutuses **täiskoormusega**, ta värvati **2020. aastal**.

Tema maksimaalne päevaekvivalentide arv: $((215 / 12) \times 6) \times 1$ (täiskoormus) = 107,5

Osakoormus: Inimene töötab asutuses **0,5 koormusega**, ta värvati **2020. aastal**. Tema

maksimaalne päevaekvivalentide arv: $((215 / 12) \times 6) \times 0,5$ (pool koormust) = 54

Värskelt värvatud: Töötaja töötab **0,5 koormusega**, ta värvati **01.06.2022**. Tema

maksimaalne päevaekvivalentide arv: $((215 / 12) \times 1$ (ainult juuni 2022)) $\times 0,5 = 9$

Personalikulu arvutamine – maksimaalse deklareeritava päevaekvivalentide arvu arvutamine

Näide 2 – töötaja koormus muutub aruandlusperioodi jooksul

Aruandlusperiood kestab 01.01.2022 – 31.03.2023 (15 kuud). **2022. aastal töötab inimene asutuses täiskoormusega, 2023. aastal 0,5 koormusega.**

Maksimaalne deklareeritav päevaekvivalentide arv tuleb arvutada eraldi kummagi aasta kohta:

12 kuud täiskoormusega tööd: $((215 / 12) \times 12) \times 1,0 = 215$

kolm kuud osakoormusega tööd: $((215 / 12) \times 3) \times 0,5 = 27$

Kokku: Aruandlusperioodi maksimaalne deklareeritav päevaekvivalentide arv on:

$$\underline{215 + 27 = 242}$$

Personalikulu arvutamine – maksimaalse deklareeritava päevaekvivalentide arvu arvutamine

Näide 3 – töötaja viibib aruandlusperioodil vanemapuhkusel

Aruandlusperiood kestab 01.12.2021 – 31.01.2023 (14 kuud). Täiskoormusega töötav inimene viibib **neli kuud vanemapuhkusel**:

1. **Vanemapuhkuse** päevaekvivalentide arv: $((215 / 12) \times 4) \times 1 = 71,6$
2. **Aruandlusperioodi** maksimaalne deklareeritav päevaekvivalentide arv:

$$((215 / 12) \times 14 \text{ kuud}) \times 1 \text{ (täiskoormus)} - 72 = 179$$

3. **Päevamäär** arvuta järgmiselt:

Töötaja tegelikud abikõlblikud personalikulud aruandlusperioodil

jagatud

179

Näide 4 – personalikulu arvutamine

Aruandlusperiood kestab 01.12.2021 – 31.05.2023 (**18 kuud**). Täiskoormusega töötaja töötab 18 kuu jooksul projektis **100 päeva**:

Maksimaalne deklareeritav päevaekvivalentide arv aruandlusperioodis:

18 kuud täiskoormusega tööd -> $((215 / 12) \times 18) \times 1 = 322,5$

Päevamäär:

Tegelikud abikõlblikud personalikulud (palk, maksud, muud abikõlblikud (lisa)tasud aruandlusperioodil on 60 000 EUR. **Päevamäära leidmiseks** jagatakse palgafond maksimaalse deklareeritava päevaekvivalentide arvuga -> $60\,000 / 322,5 = 186,05 \text{ EUR}$

Projektis töötatud päevade arv: 100

Abikõlblik personalikulu kokku:

(projektis töötatud päevade arv x päevamäär) $100 \times 186,05 = 18\,605$

Näide 5 – personalikulu arvutamine, kui tööajatabelis on tundide arv suurem kui maksimaalne deklareeritav päevaekvivalentide arv

Aruandlusperiood kestab 01.06.2022 – 31.05.2023 (**12 kuud**). Vastavalt tööajatabelitele töötab täiskoormusega töötaja 12 kuu jooksul projektis **220 päeva**:

Maksimaalne deklareeritav päevaekvivalentide arv aruandlusperioodis:

12 kuud täiskoormusega tööd -> $((215 / 12) \times 12) \times 1 = \mathbf{215}$

Päevamäär:

Tegelikud abikõlblikud personalikulud (palk, maksud, abikõlblikud (lisa)tasud aruandlusperioodil on **35 000 EUR**. Päevamäära leidmiseks jagatakse palgafond maksimaalse deklareeritava päevaekvivalentide arvuga -> $35\,000 / 215 = \mathbf{162,79\,EUR}$

Projektis töötatud päevade arv: 220. Kuna projekti ei tohi deklareerida rohkem, kui arvutamise tulemusena saadud maksimaalne päevaekvivalentide arv, korrutatakse saadud päevamäär läbi 215-ga.

Abikõlblik personalikulu kokku:

$215 \times 162,79 = \mathbf{34\,999,85}$

Personalikulu

NB! Üldjuhul tuleb finantsaruandes deklareerida grandilepingu nõudeid järgides saadud **arvutuslik personalikulu**.

Topeltrahastamise vältimiseks tuleb kontrollida, et **arvutuslik kulu ei oleks suurem, kui asutuse tegelik personalikulu töötaja kohta** (kogu palgafond).

Kui tegelik kulu on väiksem, võib EK-le deklareerida kulusid **kuni tegeliku personalikulu mahuni**. Eriti hoolas tuleb olla, kui töötaja töötab mitmes EL projektis.

Personalikulud

projektipõhine rahastamine

Projektipõhise tasustamisega on tegu, kui inimese töötasu suurus sõltub projektides osalemisest. Kõrgem tasu projektitöö eest on abikõlblik, kui:

- seda arvestatakse ja makstakse **kirjalikult fikseeritud objektiivsete kriteeriumite alusel**
- seda makstakse **kõikides**, ka nn riiklikes projektides osalemise puhul

Personalikulu arvutamiseks tuleb võrrelda HEU projekti päevamäära ja riikliku projekti päevamäära. Abikõlblik on neist madalam

Erinevalt H2020-st:

- Spetsiifilist lisatasu (*additional remuneration*) koos 8000 EUR laega enam ei ole
- Ei ole nõuet, et projektipõhine töötasu peaks olema makstud vähemalt üks kord enne projektitaotluse esitamist

Personalikulud

projektipõhine rahastamine – kui asutuses on kirja pandud objektiivsed kriteeriumid

1. Arvuta HEU projekti päevamäär:

$$\begin{array}{ccc} \text{HEU projekti} & = & \text{Aruandlusperioodi} \\ \text{päevamäär} & & \text{töötasu projektis} \\ & & \div \\ & & \text{Aruandlusperioodil} \\ & & \text{projektis töötatud} \\ & & \text{päevade arv} \end{array}$$

⚠ For the calculation of the *action daily rate* you may include the same elements in the personnel costs as in Case 1 for the daily rate **PLUS** all bonuses you paid which were triggered by the participation in the action (even if those bonuses were not based on objective conditions). Bonuses triggered by the participation of the employee in other projects **must be excluded**.

2. Arvuta (teoreetiline) riikliku projekti päevamäär:

$$\begin{array}{ccc} \text{Riikliku projekti} & = & \text{Teoreetiline töötasu} \\ \text{päevamäär} & & \text{riiklikus projektis} \\ & & \text{(aruandlusperioodil)} \\ & & \div \\ & & \text{Maksimaalne} \\ & & \text{deklareeritavate} \\ & & \text{päevade arv} \end{array}$$

3. Võrdle mõlemat päevamäära. Abikõlblik on madalam päevamäär.

Personalikud

projektipõhine rahastamine – kui **puuduvad objektiivsed kriteeriumid**

Kui **puuduvad objektiivsed reegleid** lisatasude/kõrgema töötasu maksmiseks, kuid **asutus saab tõestada, et projektides lisatasude maksmine on siiski tavapärase praktika**

Päevamäär tuleb arvutada selle aasta põhjal, mil inimesele **riiklikus projektis osalemise eest lisatasu/töötasu viimati maksti.**

Riikliku projekti
päevamäär

*inimese eelmise kalendriaasta tegelikud personalikulud **miinus** EL projektide töötasu*

---

*215 **miinus** EL projektides töötatud päevade arv*

*Nn **fall-back option**-i näol on tegu nõ viimase õlekõrrega sellistele asutustele, kes ei ole suutnud läbipaistvat reeglistikku luua.*

Personalikulud

A.2 Üksikisikuga sõlmitud lepingud

- **Lepingud, mis ei ole töölepingud**
- Leping on sõlmitud, kas:
  - **Asutuse ja füüsilise isiku vahel või**
  - **Asutuse ja juriidilise isiku vahel. Seejuures peab projektitööd tegev inimene olema juriidilise isiku ainus töötaja ja 100% juriidilise isiku omanik**

UUS!

Tasustamisel eelistada tunni- või päevatasu (AGA artikkel 6.2.A.2, A3)

Personalikulud

A.3 Kolmanda osapoole poolt lähetatud inimesed (*in-kind*)

Kolmanda osapoole töötaja töötab ajutiselt projekti heaks

- Ta on jätkuvalt kolmanda osapoole töötaja ja saab töötasu sealt
- Lähetatav isik on toetuse saaja käsutuses ning töötab tema kontrolli ja juhiste all
- Üldjuhul on töö tegemise koht toetusesaaja ruumides

- Soovitav on **sõlmida leping** toetusesaaja ja kolmanda osapoole vahel, kus lepitakse kokku tööülesanded, ajaraam, töö tegemise koht, kulud jms
- **Lubatud on töötajate lähetamine partnerite vahel** – kulu deklareerib asutus, kelle töötajaga on tegemist

Personalikulu arvutamise
juhised AGA artikkel
6.2.A.2, A3

For **seconded persons**, if the resulting daily rate is higher than the daily rate actually paid by the third party to the seconded person (applying the calculation rules of the Grant Agreement) the cost could NOT be declared as personnel costs. They may be eligible instead as purchase of services (see Article 6.2.C.3) or subcontracting (see Article 6.2.B). The reason is that the payment made by the beneficiary to the third party would be higher than the actual remuneration of the person, which implies that a commercial margin or other non-personnel costs are charged by the third party to the beneficiary.

Personalikulud

A.2 ja A.3 spetsiifilised kaasused

- Tudengite, PhD-de ja teiste teadlaste kulud, kes töötavad **stipendiumi-**, praktika- jmt lepingute alusel, mis ei ole töölepingud
  - Leping peab olema **tööle orienteeritud** (mitte õppetööle)
  - PhD lepinguid loetakse tööle orienteerituteks, aga **õppetöö osa ajast ei tohi deklareerida projekti**
- **Kulud peavad vastama GA art 6.1 ja 6.2.A.2 nõuetele, sh**
  - On kooskõlas **riiklike maksu-, töö- ja sotsiaalkindlustuse reeglitega**
  - Tehtav töö on **kooskõlas riiklike reeglitega**
  - **Töö tegijal on olemas vajalikud oskused ja teadmised**
- **Õppemaksust vabastamise kulud**
  - Leping peab sisaldama infot, mis ulatuses õppemaksust loobutakse
  - Täita tuleb art 6 nõudeid, sh peab ülikooli raamatupidamises olema kajastatud õppemaksu vähendamine

Personalikulud

A.2 ja A.3 spetsiifilised abikõlblikkuse reeglid

- Kulud peavad vastama **üldistele abikõlblikkuse reeglitele** - MGA art 6.1(a)
- **Töö tegemise tingimused peavad olema sarnased** töölepingu alusel töötavate inimeste omadele. Eelkõige:
  - töö **organiseerimine ja juhendamine**
  - töö tegemise **koht**
  - tasu makstakse **töötatud aja**, mitte tulemite alusel
  - tasu on **võrreldav palgatöötajate tasule**
- **Töö käigus loodu**
  - kuulub **üldjuhul toetusesaajale**, sh patendid ja autoriõigused
  - kui erandkorral kuulub tulem töötajale, peavad toetuse saajale jääma **vajalikud õigused**, et täita grandilepingu nõuded

Personalikulud, A.2, A.3

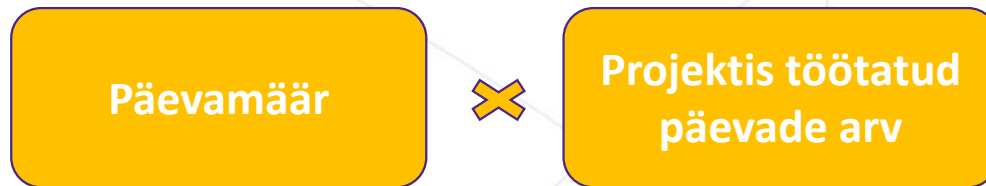
Oluline teada!

- ❑ Projektis töötatud aeg on vaja nõuetele vastavalt **dokumenteerida -> tööajatabelid**
- ❑ Abikõlblik on töötaja **tavapärane** palgatase või palgatase, mida saavad sarnase profiiliga töötajad (A.2)
- ❑ Grandilepingus on **kohustuslik skeem**, kuidas kulusid aruandesse arvutada

Personalikulud, A.2, A.3

personalikulu arvutamine

Personalikulu arvutamisel järgida tavapärast skeemi:

Päevamäära leidmisel lähtuda sõlmitud lepingust:

- Kui lepingus on **määratletud päevatasu** – kasutada seda; kui tunnitasu, konverteerida tunnitasu päevatasuks -> päevatasu = tunnitasu x 8
- Kui leping sätestab **summaarse tasu** ja töötamise **päevade/-tundide arvu**: jagada summaarne töötasu ettenähtud tööpäevade arvuga
- Kui leping sätestab **summaarse töötasu, aga ei määratle töötamise päevi/-tunde**:
summaarne töötasu *jagatud* töötatud kuudele (lepingu kestvusele) vastav proportsioon 215-st
(vt näidet AGA lk 59)

Deklareeritav töötasu võib hõlmata vaid abikõlblikke kuluelemente

Muud abikõlblikud kulud

B. Allhange – projekti sisutegevuse sisseostmine (*action task*), nt prototüüp, uuring, analüüs

C. Ostukulud

C.1 **Reisikulud** - reis, majutus, päevaraha

C.2 **Seadmed** – reeglina amortisatsioonikulu (vt tööprogrammi); rentimine-liisimine

C.3 **Muud kaubad, tööd ja teenused** – nt tulemite kaitsmine, tulemite levitamine, tõlketööd, publikatsioonid

D. Muud kulukategooriad

D.1 *Financial support to third parties* (konsortsiumi jagatavad grantid, auhinnad vmt)

D.2 **Sisekäibearved** – mida partnerasutus ise toodab või pakub; vajalik arvutamise metoodika

E. Kaudsed kulud – 25% otsestest kuludest, v.a. allhange; D.1; D.2

Kaudsete kulude dokumenteerimine ei ole vajalik

Projekti kulude auditeerimine art 24.2 (*Certificate on the financial statements (CFS)*)

- Sertifikaat (GA Lisa 4) enda valitud auditibüroolt
- **Uus!** Vajalik (ja abikõlblik), kui toetuse suurus (s.h. kaudsed kulud) on $\geq 430\,000\text{€}$,
  - v.a. SPA edukalt läbinutele ($\geq 725\,000\text{€}$)
- Kulud deklareerida ostukulude alla

Kulude ja tegevuste dokumenteerimine (art 20)

- **Kulude ja tegevuste tõendamise kohustus on toetuse saajal**
- Dokumentide säilitamise **tähtaeg projekti andmelehel** (reeglina viis aastat peale lõppmakset)
- Dokumendid tuleb **esitada kontrollide ja auditite käigus** (reeglina kuni kahe aasta jooksul)
- Säilitada tuleb **originaaldokumendid** (digiteeritud dokumendid)
- **Tegelike kulude** dokumendid on nt lepingud, sh allhange; arved, aktid; asutusesised korrad, protseduurid; igakuiselt allkirjastatud tööajatabelid/deklaratsioonid; kulusid projektiga siduv tõendusmaterjal (nt päevakavad, memod, allkirjalehed)
  - **Sisearved:** ühiku hinna arvutamise meetoodika; kuluelementide kuludokumendid; lepingud jm
- **Kindla määraga (flat-rate)** kulud: nende kulude dokumendid, mille baasil *flat-rate* on arvutatud
- **Ühikukulud:** kasutatud ühikute arv

Soovitusi

- Looge oma kulude ja tegevuste dokumenteerimise **süsteem**
- Dokumenteerige tegevusi ja kulusid **jooksvalt**
- Viige ennast kurssi oma asutuse ning **rahastaja** protseduuride ja reeglitega – **grandilepingu lugemine on oluline**
- Kulude tegemisel **lähtuge taotluse tekstist ja eelarvest**
  - nt. allhange vs muu sisseostetav teenus
  - Kas tegevus, millega kulu on seotud, on taotluses planeeritud?

Aruandlus

- Aruandlus **Euroopa Komisjonile** – GA art 21
- Aruandlus **juhtpartnerile** – vastavalt konsortsiumilepingus kokkulepitule

Aruandlus (art 21)

- Kogu aruandlus käib **F&T portaali kaudu**: mitte ühtegi paberit
- **Kaheastmeline** aruandlus:
  - *Beneficiary* → *Coordinator*
  - *Coordinator* → Euroopa Komisjon (või agentuur)
- Vormid ja mallid [keskkonnas](#)
- Protsess suuremal määral automatiseeritud (nt kaudsed kulud, EK ühikuhinnad (MSCA))

Aruandlus (art 21)

ARTICLE 21 — REPORTING	54
21.1 Continuous reporting	54
21.2 Periodic reporting: Technical reports and financial statements	54
21.3 Currency for financial statements and conversion into euros	55
21.4 Reporting language	56
21.5 Consequences of non-compliance.....	56

- **Pidev aruandlus projekti eluea vältel**
- Projekti tulemid (*deliverables*), verstapostid (*milestones*) ja publikatsioonid laetakse üles jooksvalt kogu projekti vältel, **vastavalt GA Lisa 1 tähtaegadele**

Aruandlus (art 21)

Perioodiline aruandlus

- Vastavalt andmelehel märgitud perioodidele

Projekti kestus kuudes	Maks arv aruandlusperioode
1 kuni 18	1
19 kuni 36	2
37 kuni 54	3
55 kuni 72	4
73 kuni 90	5

Iga aruandlusperioodi järel tuleb esitada **perioodiline aruanne**. Selleks on (koordinaatoril) aega **60 päeva**

Projekti lõppedes tuleb koos viimase perioodilise aruandega esitada **projekti lõpparuanne**

Aruandlus (art 21)

Finantsaruanne sisaldab:

- Kõikide partnerite **finantsaruanded** ja **konsolideeritud aruanne**
- Tehtud kulude **selgitused**
- Projekti kulude auditeerimise **sertifikaat** (CFS) (kui nõutud)

Kulud esitatakse **kulukategoriate lõikes**

NB! Oluline on deklareerida kõik abikõlblikud kulud

Juhend: [How to complete your financial statement — HORIZON EUROPE and EURATOM](#)

Aruandlus (art 21)

Juhend: How to complete your financial statement — HORIZON EUROPE and EURATOM

2. Financial statements

All financial statements (each period has one financial statement) and adjustments (adjustment from a previous period for which you haven't declared all costs yet and the requested contribution) for the current periodic report are displayed here.

Financial statement for the selected period

The detailed costs of the selected financial statement are visible here. ⚠ Note that the estimated budget for the action already supplied in annex 2 of the Grant Agreement doesn't appear here. You will have to introduce the actually incurred costs here.

The screenshot displays the 'Financial Statement' interface for period '1' (14 Aug 2020 - 13 Feb 2022). The table below summarizes the data shown in the interface.

Category	Form of Funding	Total Amount
Eligible costs:		
▼ Direct costs		
▼ A. Personnel costs		
▼ (a1) A.1 Employees (or equivalent), A.2 Natural persons under direct contract, A.3 Seconded persons	actual	20.00 €
▼ (a2) A.1 Employees (or equivalent), A.2 Natural persons under direct contract, A.3 Seconded persons	unit (usual accounting practices)	0.00 €
▼ (a3) A.4 SME owners and natural person beneficiaries	unit	0.00 €
SME owner/natural person costs		
▼ B. Subcontracting costs		
▼ (b) Subcontracting	actual	0.00 €
▼ C. Purchase costs		
▼ (c1) C.1 Travel and subsistence	actual	10.00 €
▼ (c2) C.2 Equipment	actual	5.00 €
▼ (c3) C.3 Other goods, works and services	actual	5.00 €
▼ D. Other cost categories		
▼ (d2) D.2 Internally invoiced goods and services	unit (usual accounting practices)	15.00 €
(d3) D.3 Transactional access to research infrastructure unit costs	unit	0.00 €
(d4) D.4 Virtual access to research infrastructure unit costs	unit	0.00 €
▼ Indirect costs		
▼ F. Indirect costs		
(e) E. Indirect costs (20% * [(a1 + a2 + a3 + c1 + c2 + c3)])	flat rate	17.50 €
(f) Total costs (a1 + a2 + a3 + b + c1 + c2 + c3 + d2 + d3 + d4 + e)		102.50 €

Aruandlus (art 21)

Juhend: How to complete your financial statement — HORIZON EUROPE and EURATOM

Cost category*		Form of funding	Total Amount	Actions
*If not selected for the call or not available for the ToA, some of the cost categories listed below will not be available on the Financial Statement screen.				
Direct costs	A) Personnel costs	(a1) A.1 Employees (or equivalent), A2 Natural persons under direct contract, A.3 Seconded persons	actual costs	<p>Complete the total amounts for each cost category (editable field).</p> <p>For some of the costs you can provide additional information by completing the "Use of Resources".</p> <p>⚠ This means that the total use of resources doesn't necessarily match the total costs entered in the "Total amount" column.</p>
		(a.2.) A.1 Employees (or equivalent), A2 Natural persons under direct contract, A.3 Seconded persons	unit costs (usual accounting practice)	
				<p>Click to add the use of resources for A1, A2 and A3 cost categories.</p> <p>The amounts filled out here, won't be added to the total costs.</p> <p>Select the Work Package and click "Add".</p> <p>Add the person/month per selected Work Package and provide details regarding the use of the in kind contribution from third party.</p> <p>Use the "Add" button to add one line per Third Party.</p> <p>When finished, click "Confirm".</p>

Teavitamine, tulemuste levitamine ja projekti nähtavus (art 17)

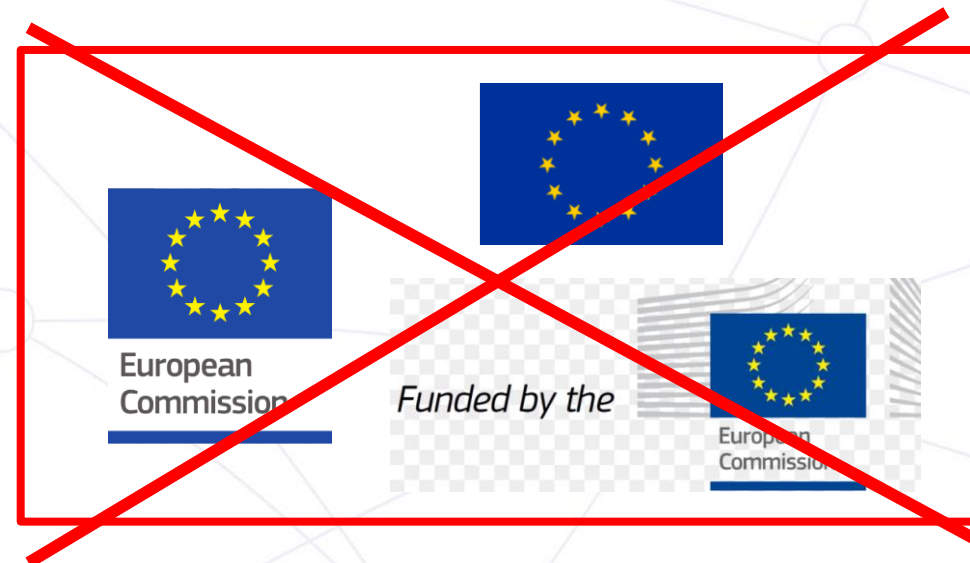
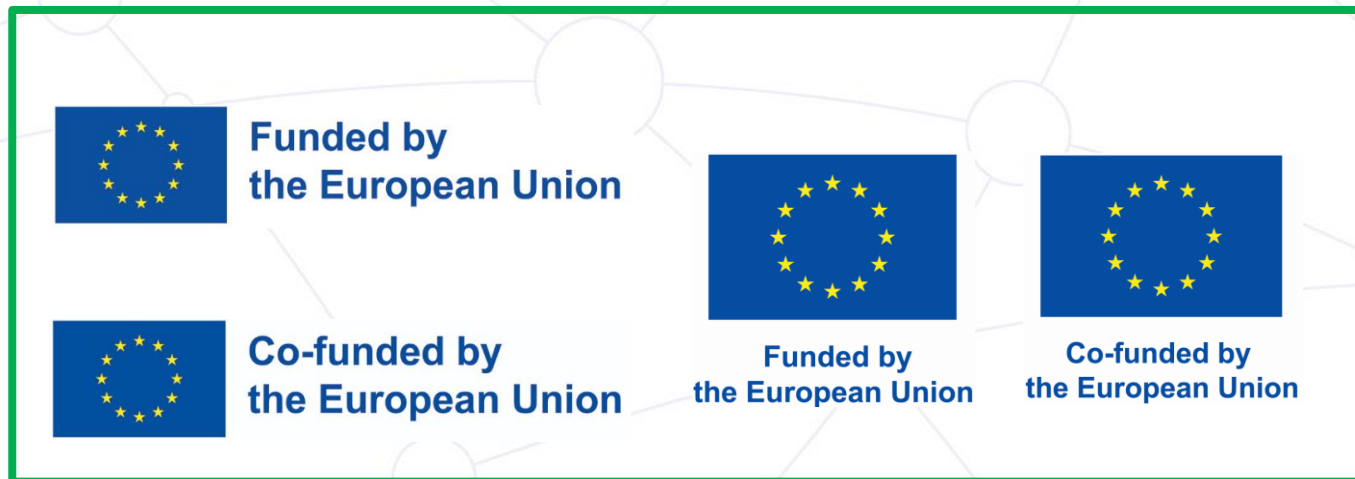
- Reeglina on toetuse saajal **kohustus tagada oma projekti ja selle eesmärkide ning tulemite nähtavus** erinevate sihtrühmade, sh avalikkuse hulgas.
- Enne teavitamis- või levitamistegevust, millel on eeldatavasti **suur meedia kajastus** (üleriigiline või rahvusvaheline), peavad toetuse saajad **teavitama** abi toetust andvat asutust (Euroopa Komisjoni).

Teavitamine, tulemuste levitamine ja projekti nähtavus (art 17)

Levitamis- ja teavitamistegevuse käigus on oluline viidata EL poolsele rahastusele nt **meediasuhtluses, konverentsidel, seminaridel, infomaterjalidel – nii elektroonilises kui ka traditsioonilises formaadis**

Samuti tuleb **embleemiga varustada** projekti raames soetatav/loodav **infra, seadmed, sõidukid, tarvikud** jm olulisemad tulemid

Kasutada tuleb **EK poolt etteantud embleemi formaati**, seda ei tohi täiendada ega muuta – järgida **kasutamise juhiseid**, nt kui kasutatakse ka teisi logosid, **peab EL rahastuse embleem olema samaväärse nähtavuse ja suurusega**

Teavitamine, tulemuste levitamine ja projekti nähtavus (art 17)

Mis tahes projektiga seotud teavitamis- või levitamistegevuses peab kasutama faktiliselt täpset teavet. Uute faktide avaldumisel tuleb esitatud teavet parandada.

Lisaks peab kasutama alljärgnevat lahtiütlust (vajaduse korral tõlgituna kohaliku keelde):

- *“Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or [name of the granting authority]. Neither the European Union nor the granting authority can be held responsible for them.”*
- *“Rahastab Euroopa Liit. Avaldatud seisukohad ja arvamused on siiski ainult autori(te) omad ega pruugi kajastada Euroopa Liidu või [rahastava asutuse nimi] seisukohti. Euroopa Liit ega abi andev asutus ei vastuta avaldatud seisukohtade ega arvamuste eest.”*

Teavitamine, tulemuste levitamine ja projekti nähtavus (art 17)

17.4 Täiendavad nõuded MGA lisas 5, mh:

- Nõue enne levitamistegevusi **teavitada** teisi partnereid
- **Avatud teaduse; tulemuste kasutamise ja levitamise plaani** nõuded
- **Täiendava logo** kasutamise nõue, nt ERC, EIC

Teavitamis- ja nähtavusreeglite rikkumisel võidakse vähendada toetuse mahtu või rakendada teisi grandilepingu 5. peatükis välja toodud meetmeid

Olulisemad infoallikad

- **Mudelleping ([MGA](#))**
  - kommenteeritud mudelleping ([AGA](#))
- **Dokumendid ja vormid: F&T portaal -> [Reference documents](#)**
  - sh *Indicative Audit Programme (IAP) (Guidance -> IAP)**
- **Online käsiraamat ([Online Manual](#)), sh IT How to – mh praktilised sammammulised juhendid, aga see ei hõlma ainult HEUd**
- **[IP Helpdesk](#) – nõustamine, koolitused, juhendid**
- **EK veebinaaride salvestused ja slaidid leiab [siit](#)**

Funding & tender opportunities

Single Electronic Data Interchange Area (SEDIA)

Filter

- + Legislation
- + Work programme & call documents
- + Grant agreements and contracts
- + Simplified cost decisions
- + Guidance
- Templates & forms
  - + Application forms
  - + Evaluation forms
  - + Validation and LEAR appointment forms
  - + Grant agreement preparation templates
  - Project reporting templates
    - Periodic report (HE) >
    - Certificate on the financial statements (CFS) >
    - Time declaration >
    - Data management plan (HE) >
    - Contractor details and project abstracts (HE PCP PPI) >
    - End of phase/project results and conclusions (HE PCP PPI) >
    - Report on cumulative expenditure >
    - Report on the distribution of payments (final payment) >
- + Experts lists
- + Funding & Tenders Portal

Olulisemad infoallikad

VÄLISKOOSTÖÖ

EUROOPA HORISONT

- Rahvusvahelise koostöö konsultandid
- Osalemise reeglid
- "Euroopa horisondi" rahastusvõimalused ja avatud taotlusvoorud
- Projektide ettevalmistustoetus
- Toetusmeede „Euroopa horisondi“ partnerlusüritustel osalemiseks
- I SAMMAS – Tipptasemel teadus
- II SAMMAS – Üleilmsed väljakutsed ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime (teemavaldkonnad)

Osalemise reeglid

“Euroopa horisondi” (HEU) projektide taotlemisel ja elluviimisel on vaja järgida tervet rida reegleid. Kõik juhised ja vormid leiab Funding & Tenders portaali [Reference documents](#) osast. Abi nõuetes ja dokumentides orienteerumisel, sh grandilepingu tingimused, samuti tugi projekti eelarve koostamisel:

Margit Ilves

Tel: 5822 5202

E-post: margit.ilves@etag.ee ✉

Eestikeelsed abimaterjalid taotlejale ja projekti elluviijale

- HEU projektide taotlejatele**
  - [HEU RIA-IA kommenteeritud taotlusvorm_2023](#) PDF
  - [HEU taotluse eelarve koostamise abimaterjal_v02.06.2023](#) PDF
  - [Rollid – HEU projektis osalemise võimalused](#) PDF
- HEU projektide elluviijatele**
  - [HEU töötasu arvutamise abimaterjal_2023](#) PDF
  - [HEU projekti nähtavuse nõuded](#) PDF
- H2020 projektide elluviijatele**
  - [Horisont 2020 rahastusreeglid](#) PDF

Muud otsesed kulud, mida
veebinaril põhjalikumalt ei
käsitletud

Allhange (B.), MGA Art 6.2.B; 9.3

Table 3.1g: 'Subcontracting costs' items

For each participant describe and justify the tasks to be subcontracted (please note that core tasks of the project should not be sub-contracted).

Participant Number/Short Name		
	Cost (€)	Description of tasks and justification
Subcontracting		

Projekti sisutegevuse sisseostmine (*action task*),
nt prototüüp, uuring, analüüs

Allhange (B.), MGA Art 6.2.B; 9.3

Oluline teada!

- Peab olema taotluses ja eelarves planeeritud**
  - Vajadusel muuta grandilepingut või...
- Töö eest **vastutab seotud partner**
  - Oluline **sõlmida leping** (eeldatav kvaliteet, ajaraam ning ka valmisolek auditeerimiseks)
  - Üleandmise-vastuvõtmise akt
- Parim **hinna ja kvaliteedi suhe** või madalaim hind; **vältida huvide konflikti**
  - Riigihankereeglid**
- Kehtivad **konfidentsiaalsuse ja turvalisuse, eetika ja nn *visibility* nõuded**
- Tavapäraseid raamlepingud üldjuhul lubatud
- Allhange partnerite vahel ei ole lubatud**

Ostukulud (C.)

(reisikulud, seadmed, muud kaubad ja teenused)

Table 3.1h: 'Purchase costs' items (travel and subsistence, equipment and other goods, works and services)

Please complete the table below for each participant if the purchase costs (i.e. the sum of the costs for 'travel and subsistence', 'equipment', and 'other goods, works and services') exceeds 15% of the personnel costs for that participant (according to the budget table in proposal part A). The record must list cost items in order of costs and starting with the largest cost item, up to the level that the remaining costs are below 15% of personnel costs.

Participant Number/Short Name		
	Cost (€)	Justification
Travel and subsistence		
Equipment		
Other goods, works and services		
Remaining purchase costs (<15% of pers. Costs)		
Total		

Ostukulud (C.)

(reisikulud, seadmed, muud kaubad ja teenused)

C.1 Reisikulud, MGA art. 6.2.D

- Projekti **partneri töötajate reisiripiletid, majutuskulud, päevaraha**
- **Vajalik** projekti elluviimiseks
- (Üldjuhul) tegelikud kulud
- Järgida **asutuse tavapärase toimimise praktikad** (juhiseid)
- Asutuseväliste nn ekspertide osalemine spetsiifilistel üritustel/koosolekutel, **kui see on projektitegevuste kirjelduses ette nähtud**

Ostukulud (C.)

(reisikulud, seadmed, muud kaubad ja teenused)

C.2 Seadmed (infra, muu vara), MGA art. 6.2.D

- Vaikimisi on abikõlblik amortisatsioonikulu

- Seadet tuleb amortiseerida vastavalt **asutuse tavapärasele praktikale ja kehtivatele rahvusvahelistele standarditele**
- Amortiseerida tuleb süstemaatiliselt **läbi kogu seadme kasuliku eluea**
- Amortiseeritav kulu ei tohi ületada seadme soetusmaksumust
- Amortiseerimiskulust võib **projekti deklareerida proportsiooni**, kui seadet kasutatakse ka teistel eesmärkidel ja/või see pole pidevas kasutuses.
  - Deklareeritud proportsioon peab olema mõõdetud - auditeeritav (logiraamat, laboripäevik)
- Seadme **kogu maksumus vaid juhul, kui see oli tööprogrammis ette nähtud**
- Rentimine ja liisimine on lubatud, kui maksumus ei ületa hüpoteetilist amortisatsioonikulu

Examples HE WP 23-24 – Full cost option

Research infrastructure

Cluster 6 - Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment

*Horizon Europe - Work Programme 2023-2024
Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture and Environment*

<i>Legal and financial set-up of the Grant Agreements</i>	<p>The rules are described in General Annex G. The following exceptions apply:</p> <p>Purchases of equipment, infrastructure or other assets specifically for the action (or developed as part of the action tasks) may be declared as full capitalised costs.</p>
---	--

Specific conditions:

6-years Framework Partnership Agreement for Research and Education Networks with identified beneficiary and specific grants awarded to identified beneficiary for Research and Innovation Action under the Framework Partnership Agreement.

In this action the integration of the gender dimension (sex and gender analysis) in research and innovation content is not a mandatory requirement.

Purchases of equipment, infrastructure, services or other assets used for the action should be declared as depreciation costs.

Equipment, infrastructure, services or other assets (such as IRUs) purchased specifically for the activities may be declared as full capitalised costs taking into account that their life span may extend after the duration of the action and beyond the FPA coverage.

Cluster 4 - Digital, Industry and Space

Depreciation and full costs for listed equipment eligible

Purchases of equipment, infrastructure or other assets used for the action must be declared as depreciation costs. Moreover, for the following equipment, infrastructure or other assets purchased specifically for the action (or developed as part of the action tasks): sensors and operational centres building blocks constituting the current and future EUSST architecture, costs may exceptionally be declared as **full capitalised costs**.

Ostukulud (C.)

(reisikulud, seadmed, muud kaubad ja teenused)

C.3 Muud kaubad, tööd ja teenused, MGA art. 6.2.D

- Kulumaterjalid, tulemuste kaitsmine ja levitamine, publikatsioonid, tõlked, sertifikaadid (sh CFS)
- Tegelikud kulud

Ostukulud (C.)

(reisikulud, seadmed, muud kaubad ja teenused)

C.1 Reisikulud, MGA art. 6.2.D

- Reisipiletid, majutuskulud, päevaraha
- (Üldjuhul) tegelikud kulud
- Järgida asutuse tavapärast toimimise praktikat (juhiseid)

C.2 Seadmed (infra, muu vara), MGA art. 6.2.D

- **Vaikimisi on abikõlblik (proportsioon) amortisatsioonikulu(st);**
  - tegelikel kuludel baseeruv kalkulatsioon
- Seadme kogu maksumus vaid juhul, kui see oli tööprogrammis ette nähtud
- Rentimine ja liisimine on lubatud, kui maksumus ei ületa hüpoteetilist amortisatsioonikulu

C.3 Muud kaubad, tööd ja teenused, MGA art. 6.2.D

- Kulumaterjalid, tulemuste kaitsmine ja levitamine, publikatsioonid, tõlked, sertifikaadid (sh CFS)
- Tegelikud kulud

Ostukulud (C.)

(reisikulud, seadmed, muud kaubad ja teenused)

Oluline teada!

- NB!** asutusesised reeglid
- Parim **hinna ja kvaliteedi suhe** või madalaim hind; **huvide konflikti** vältiv
- Riigihankereeglid
- Tavapäraseid raamlepingud üldjuhul lubatud
- Kaupade ja teenuste **ost partnerite vahel ei ole üldreeglina lubatud**
- Dokumenteerimine:**
  - Reisikulud** – lisaks kuludokumentidele-pardakaartidele ka memod, päevakavad, ...
  - Seadmed** – **seadme kasutamist tuleb mõõta** (laboripäevik vmt)

Muud kulukategooriad (sh sisearved)

Table 3.1i: 'Other costs categories' items (e.g. internally invoiced goods and services)

Please complete the table below for each participants that would like to declare costs under other costs categories (e.g. internally invoiced goods and services), irrespective of the percentage of personnel costs.

Participant Number/Short Name		
	Cost (€)	Justification
Internally invoiced goods and services		
...		

Muud kulukategooriad

D.2 Sisearved, MGA art. 6.2.D.2

Kulukategooria kaupadele ja teenustele, mida:

- partnerorganisatsioon ise **toodab/pakub**
- hind on arvatud vastavalt **tavapärasele kuluarvestuse praktikale**

UUS!

Ühikukulu võib sisaldada tegelikke kaudseid kulusid.

25% kaudset kulu enam ei rakendata.

Nii ei saa sama ühikuhinda kasutada H2020 ja HEU projektides

Oluline teada!

- Kirjalik** (objektiivne/tegelikel kuludel põhinev) kuluarvestuse metoodika
- Kasutatud ühikute hulk on dokumenteeritud**
- Sama ühiku hinda kasutatakse ka teistes projektides/tegevustes**

In-kind kulud

Table 3.1j: 'In-kind contributions' provided by third parties

Please complete the table below for each participants that will make use of in-kind contributions (non-financial resources made available free of charge by third parties). In kind contributions provided by third parties free of charge are declared by the participants as eligible direct costs in the corresponding cost category (e.g. personnel costs or purchase costs for equipment).

Participant Number/Short Name			
Third party name	Category	Cost (€)	Justification
	Select between Seconded personnel Travel and subsistence Equipment Other goods, works and services Internally invoiced goods and services		

In-kind kulud

- Peavad olema taotluses ette nähtud
- Raporteeritakse:
  - Tasuta: tavapäraste kuluridade alla
  - Tasu eest: personalikulu A.3; ülejäänud tavapäraste kuluridade alla
- **25% kaudseid kulusid – enam ei ole vahet, kus tegevus toimub**

Kaudsed kulud (E.), MGA art 6.2.E

Nt küte, elekter, rent, üldised seadmed jmt

- **25% otsestest kuludest** (kulukategooriad A-D), v.a.:
  - Kulud allhankele (6.2.B)
  - *Financial support to third parties* (6.2.D)
  - Muud spetsiifilised kulukategooriad, mis juba sisaldavad kaudseid kulusid, nt sisearved

Kaudsete kulude määratlemisel järgida asutuse tavapärast paktikat